

tia e nga mahunga whakahaere i tenei pepa he mea pai tonu kia ata waihotia ake era ahuatanga whakaparuparu noa i te pepa, mehemea ra ia ki te taea te perehi i te pepa nei i runga i te kaha mai o te hunga tango pepa anake. E nga hoa kua wehe ata nei i tenei o a tatau pepa na o tatou haahi te take, he mahara no koutou mo te haahi Mihingare anake nga korero e perehitia, a, kua roa ra tenei e kite ana koutou tenei o a tatou pepa kei te toha pai tonu i nga korero me nga maramatanga mo Te Iwi Maori, na reira te tono atu kia hoki mai ano ki ta tatou taonga e mahia atu nei e maua me o maua rangatira kia puta atu nga maramatanga katoa kia koutou ahakoa o te taha wairua o te taha timana ranei, o te ao rau rakau, o te ao kararehe ranei, nga korero o nehera, nga korero Pare mata, nga korero o enei ra, o nga moutere maori, o nga motu nunui, me nga iwi nunui o te ao, ina katoa e whakawhaititia atu nei ki roto i ta koutou Toa Takitini, he whakatutuki i tona ingoa kia puta te matau, te reo, te kaha te ahua o tena tangata o tena tangata i runga i ana mahi, i tona reo, i tona mana, ka huihui ratou me o ratou whakaaro, a ratou mahi hei whakamarama ki te ao i te toa mo tena ahua mo tena ahua, i runga, i waenganui, i raro me raro atu hoki. Ko te tino whakaaro ia kia mau tonu mai nga korero mo ta tatou pepa i runga tonu i nga korero a taua a Te Iwi Maori, hei whakarapopo mai i nga korero atahua o a tatou tupuna, i a ratou pepeha, me a ratou whakatauki atahua e ngaro haere nei i tatou. He ra hoki enei no te whakatopu i te whanau, i te hapu, i te iwi, ki runga i etahi tikanga whakahaere. E hoa ma he aha te he o te whakatupu i tetahi ropu i waenganui i a koutou i tena kaainga, i tena nohoanga huihui ranei e taea ai te whakahaere he reo e whakawairakau ana i nga take korero, ki nga whakatauki a o tatou tupuna. He pai tonu ma nga Minita o nga Haahi tenei tu abua o te reo e whakatupu, i roto i nga kauhou, ka whakauru kia rua kia toru ranei nga whakatauki. E ka wana tonu te reo kauhou. Na tetahi minita pakeha rawatu tenei:—*'Whatu ngarongaro he tangata!.. Toitu he whenua! Otira no roto i nga o te whakapono e tika ana kia whakatauki nei kia penei....Whatungarongaro he tangata!.. Toitu he whakapono!'* Ara ka pai! Kanui nga tikanga penei hei whaka-wairakau i nga reo maha me nga whawha maha ma ta tatou pepa hei toha ki tena marae ki tena marae ahakoa he aha tona haahi, he aha tona haahi. Nga kupu whakamarama mo nga haahi, nga kupu tautohe, ka perehitia katoatia, engari ko te tupato kei ri-riri tatou ka wehewehea noattia iho, na reira kei te kaha te tatari atu i nga mea hei maramatanga pai noaiho, hei whakatikatika tonu i koutou e nga Toa Takitini o tena maunga, o tena wharuarua, o tena kokorutanga, o tena maania, o te awa, o tena moana.